

4. Съдържателен анализ

4.1 Социално-демографски аспект

На основата на предложенията по-горе математико-статистически анализ на резултатите от проучването, ще се опитаме да навлезем още по-дълбоко в съдържанието на анализираните проблеми, ситуации и явления. От своя страна, съдържателният анализ ще подпомогне както синтезирането на по-близък до реалността концептуален модел за първопроходец, така и неговото прилагане в полза на ромската общност.

Половото разделение на анкетираните първопроходци в полза на мъжете, видно от табл.1 за ИЛ-първопроходци, определено говори за по-висок статус в общността и съответно за по-лесен достъп на мъжете до всички нива на образование в близкото минало. То е свързано и с няколко по-значими за общността фактора, които оказват силно влияние върху бъдещето на мъжката челяд в ромското семейство, като:

- очакванията към момчетата в патриархалните семейства в близкото минало и отчасти в наши дни са по-високи и завършването на по-престижно образование от тях е планирана и постигима цел;
- съхраняването на патриархалната традиция и моралните норми в близкото минало на общността е било свързано предимно с възпитанието на бъдещи майки и съпруги, за което са се подготвяли момичетата в семействата си;
- доверието към момчетата е било по-високо в средите на общността като цяло.

Половото разделение на ИЛ в полза на мъжете при първопроходците беше очаквано от нас, както очаквахме и по-високи стойности по възраст при мъжете, видно от табл.2. По-ниската средна възраст при жените е сигурно доказателство за това, че процесът на по-масово напускане на традицията и влизане в модерността при тях е започнал почти едно поколение по-късно от мъжете. В това се крие и основната причина в нашата изводка от изследвани лица да попаднат не само повече мъже, но и основната част от тях по **възрастов показател** да превъзхождат жените.

Обхвататите ИЛ от близкото обкръжение на първопроходците са по 37 от всеки пол (табл.53). Разпределението им по пол и възраст и статистическите мерки са приведени в табл.2а. От тези статистически данни става ясно, че близкото обкръжение на първопроходеца е добре балансирано по пол, в сравнение с данните в полза на мъжете при самия него. ИЛ от близкото обкръжение са със сходни статистически показатели както помежду си (по пол и възраст), така и с първопроходците.

Първопроходецът е лицето на ромската общност. Очакванията към него са да има престижна професия (табл.3), да завърши висока степен на образование (табл.4) и да създаде здраво и сплотено семейство, което да служи за пример в общността (табл.5).

Разпределението по професионални области на първопроходците (табл.3) в полза на хуманитарните професии има обяснение в две посоки. От една страна, без ни най-малко да подценяваме усилията им, това са предимно роми от по-старото и от средното поколение, които по времето на социализма, с оглед на етническата си принадлежност, са срещали най-малко препятствия при завършване на педагогически училища. От друга страна, учителската професия по онова време